

91 KIRI

PALVE ARENG

PALVE kui religioosne toiming arenes välja varasematest mitteusulistest monoloogi- ja dialoogivormis eneseväljendustest. Eneseteadvuse omandamisega tekkis ürginimesel paratamatult arusaam ka muu teadvuse olemasolust ja sellega kaasnes kaks potentsiaali: sotsiaalne vastutus ja Jumala tunnustamine.

² Varaseimad palvevormid ei olnud adresseeritud Jumalusele. Need olid umbes samasugused fraasid, nagu tänapäevane sõbralik ütlus: „Hoiu mulle põialt,“ mida kasutatakse tähtsat ettevõtmist alustades. Ürginimene oli maagia ori, hea ja halb õnn tungisid kõigile tema elualadele. Algul paluti head õnne monoloogi vormis, maagia harrastaja lihtsalt mõtles valjusti. Seejärel kutsusid heasse õnne uskujad endale abiks oma sõbrad ja perekonnaliikmed ning peagi sooritati tseremooniaid, millesse oli kaasatud kogu sugukond või hõim.

³ Kui kujunesid välja arusaamad hingedest ja vaimudest, hakati palveid adresseerima üleiniimlikele jõududele, kui saadi teadlikuks jumalatest, arenesid need pöördumised tõelise palve tasemele. Näiteks tekkisid mõnes Austraalia hõimus ürgsed usupalved veel enne seda, kui hakati uskuma vaimudesse ja üleiniimlikesse isiksustesse.

⁴ India toda hõim palvetab praegugi, pöördumata kellegi poole konkreetset, nagu tegid varased rahvad enne religioosse teadlikkuse teket. Todade puhul tähendab see aga nende manduva usundi taandarengut ürgsele tasemele. Todade piimakaupmeestest preestrite praegused rituaalid ei kujuta endast usutseremooniat, sest need umbisikulised palved ei anna mingit panust sotsiaalsete, kõlbeliste ega vaimsete väärtuste säilitamiseks või parandamiseks.

⁵ Religiooniaalne palvetamine kuulus melaneeslaste mana-tavade ja Põhja-Ameerika indiaanlaste manitou ebausju juurde. Aafrika baganda hõimud jõudsid alles hiljuti mana-tasemel palvetest kaugemale. Selles varases arengulises segaduses palvetavad inimesed kohalike ja kogu rahva jumalate, aga ka fetišite, amulettide, hingede, valitsejate ja tavaliste inimeste poole.

1. ALGELINE PALVE

¹ Varase arengulise usundi ülesandeks oli säilitada ja rohkendada neid olulisi sotsiaalseid, kõlbelisi ning vaimseid väärtusi, mis hakkasid aegamööda välja kujunema. Inimkond ei järgi seda religiooni eesmärki teadlikult, peamiselt täidab selle funktsiooni palve. Palvetamine kujutab endast rühma kavatsematut, ent sellegipoolest isiklikku ja kollektiivset jõupingutust kindlustada (tegelikustada) kõrgemate väärtuste säilimine. Ilma palve kaitseta muutuksid kõik pühad päevad kiiresti vaid pidupäevadeks.

² ¶ Religioon ja sellega kaasnevad toimingud, millest tähtsaim on palve, on seotud vaid nende väärtustega, mis on omandanud ühiskonnas üldise tunnustuse, rühma heakskiidu. Kui ürginimene püüdis rahuldada oma madalamaid instinkte või saavutada selgelt isekaid eesmärke, jäi ta usu lohutusest ja palve abist ilma. Kui indiviid püüdis korda saata ühiskonnavastast tegu, oli ta sunnitud otsima abi mittereligioosest maagiast, pöörduma nõidade poole ja jääma samuti palve abist ilma. Seepärast sai palvest väga varakult võimas ühiskonna, kõlbluse ja vaimse arengu edendaja.

³ Ent ürgne meel ei olnud loogiline ega järjekindel. Varased inimesed ei mõistnud, et ainelist elu palved ei mõjuta. Need lihtsameelsed hinged taipasid, et toit, peavari, vihm, jahisaak ja kõik muu aineeline parandavad ühiskonna heaolu, ning hakkasid seetõttu selle füüsilise õnnistuse eest palvetama. Kuigi see tähendas palve olemuse pahupidi pööramist, ergutas see saavutamata ainelist eesmärke sotsiaalsete ja eetiliste tegude abil. Niisugune palve labastamine alandas küll inimeste vaimseid väärtushinnanguid, kuid ülendas otseselt nende majanduslikke, sotsiaalseid ja eetilisi kombeid.

⁴ Kõige algelisemat tüüpi meeles esineb palve vaid monoloogivormis. Peagi muutub see dialoogiks ja avardeb kiiresti rühmaviisilise palveldamise tasemele. Palve näitab, et algelises religioonis maagiale eelnenud loitsimine on arenenud tasemeni, kus inimmeel tunnistab heasoovlikke jõudusid, sotsiaalseid väärtusi ja kõlbelisi ideaale ülendada suutvate olendite olemasolu ning mõonab, et need mõjud on inimülesed ja eristuvad eneseteadliku inimese ja tema surelike kaaslaste egost. Tõeline palve tekib seetõttu alles siis, kui kõrgemaid hoolekandjaid hakatakse nägema *isiksustena*.

⁵ ¶ Animismiga seostatakse palvet vähe, kuid need uskumused võivad eksisteerida kõrvuti alles kujunevate usuliste tundmustega. Sageli on religioonil ja animismil olnud täiesti erinev päritolu.

⁶ ¶ Surelikke, keda ei ole veel päästetud ürgsetest hirmuköödikutest, varitseb tõeline oht, et mis tahes palve võib neis tekitada haiglast patutunnet, põhjendamata veendumust oma tõelises või kujutletud süüs. Nüüdisajal pole küll tõenäoline, et eriti paljud inimesed kulutaksid palvele sedavõrd ohtrasti aega, et see kujuneks kahjulikuks mõtiskluseks oma väärtusetuse või patuse üle. Palve moonutamise või pahupidi pööramisega kaasnevad ohud seisnevad harimatuses, ebausjus, arvamuste kivistumises, elujõu kaotamises, materialismis ja fanatismis.

2. ARENEV PALVE

¹ Esimesed palved olid vaid sõnadesse pandud soovid, siirate ihade väljendused. Siis sai palvest vaimudega koostöö tegemise vahend ning seejärel hakkas ta täitma veel kõrgemat ülesannet — abistama religiooni kõige väärtusliku säilitamisel.

² Nii palve kui ka maagia tulenesid inimese püüetest kohaneda Urantia keskkonnaga. Ent peale selle üldise seose on neil vähe ühist. Palve on alati olnud palvetava ego positiivne tegevus; see on alati olnud psüühiline ja vahel ka vaimne. Maagia on tähendanud tavaliselt püüet tegelikkusega manipuleerida, mõjutamata manipuleerija, maagia harrastaja egot. Vaatamata nende teineteisest sõltumatule päritolule on maagia ja palve olnud hilisematel arenguastmetel sageli vastastikku seotud. Vahel on maagia tänu ülenenud eesmärgile arenenud kindla sõnastusega väljendusvormist rituaalide ja loitsude kaudu peaaegu tõeliseks palveks. Palve seevastu on mõnikord muutunud nii materialistlikuks, et on mandunud pseudomaagiliseks toiminguks, millega püütakse vältida Urantia probleemide lahendamiseks vajalikke jõupingutusi.

³ ¶ Kui inimesele sai selgeks, et palvega ei saa jumalaid sundida, muutus see pigem petitsiooniks, soosingu taotlemiseks. Ent tõeline palve on tegelikult inimese ja tema Looja vaheline osadus.

⁴ ¶ Ohverdamisidee ilmumine religiooni kahandab paratamatult siira palve ülevat mõju, sest inimesed püüavad asendada omaenda pühendunud tahte allutamise Jumala tahte aineliste varade pakkumisega.

⁵ Kui usundist kaob isikuline Jumal, siis jäävad palved teoloogia ja filosoofia tasandile. Kui religiooni kõrgeim kontseptsioon Jumalast seisneb ebaisikulises Jumaluses, nagu on panteistlikus idealismis, annab see küll alust teatavatele müstilise osaduse vormidele, kuid saab hukatuslikuks tõelise palve toimele, mis väljendab alati inimese osadust isikulise ja kõrgema olendiga.

⁶ Inimarengu varasematel etappidel ja isegi praegu tähendab palve keskmise sureliku igapäevakogemuses suures osas suhtlemist omaenda alateadvusega. Ent on olemas ka niisugused palved, mis aitavad intellektuaalselt vastuvõtlikku ja vaimset arenevat inimest saavutada suuremal või vähemal määral kontakti inimmele üliteadvuse tasanditega, sisimas elava Mõttekohandaja alaga. Lisaks sellele on tõelisel palvel ka selgelt vaimne faas, mis puudutab selle vastuvõtmist ja tunnistamist universumi vaimsete jõudude poolt ning seisab igasugustest inimlikest ja intellektuaalsetest ühendustest täiesti eraldi.

⁷ Palve aitab areneva inimmele usuliste tunnete arengule väga palju kaasa. See on võimas mõjur, mis kaitseb isiksust üksilduse eest.

⁸ Palve on areneva inimkonna loodususunditega seotud meetod, mis kuulub ka kõrgema eetilise tase-

mega religioonide, ilmutuslike religioonide kogemuslike väärtuste hulka.

3. PALVE JA ALTER EGO

¹ Kui lapsed õpivad keelt kasutama, kalduvad nad algul valjusti mõtlema, väljendama oma mõtteid sõnades ka siis, kui keegi neid parajasti ei kuule. Loova kujutlusvõime tekkides ilmutavad nad kalduvust vestelda kujuteldavate kaaslastega. Nii püüab täiskasvanu suhelda väljamõeldud *alter ego*'ga. Laps õpib varakult muutma oma monoloogivormis vestlusi pseudo-dialoogideks, milles alter ego annab tema sõnastatud mõtetele ja väljendatud soovidele vastused. Väga suur osa täiskasvanu mõtetegevusest toimub endamisi peetud vestluse vormis.

² Palve varane algeline vorm oli üsna sarnane tänapäeva toda hõimu poolmaagiliste deklamatsioonidega, need palved ei olnud otseselt kellelegi suunatud. *Alter ego* esile tõustes kalduvad niisugused palvevormid kujunema kahekõneliseks suhtlemiseks. Aja jooksul omandab *alter ego* kõrgema jumaliku väärikuse ning palve muutub religioosseks toiminguks. See algeline palve peab oma arenguteel läbima palju etappe ja pikki ajastuid, enne kui jõuab arukale ja tõeliselt eetilisele tasemele.

³ Loodud palvetavate surelike järjestikuste põlvkondade poolt, areneb *alter ego* hingedest, fetišitest ja vaimudest polüteistlike jumalateni ning lõpuks Ainsa Jumalani, jumaliku olendini, kelles on kehastunud palvetava mina kõrgeimad ideaalid ja kõige lennukamad püüdlused. Nii toimib palve religiooni võimsaima vahendina, säilitades palvetajate kõrgeimaid väärtushinnanguid ja ideaale. *Alter ego* tekkest jumaliku ja taevalliku Isa mõiste ilmumiseni on palve alati olnud ühiskonnastav, kõlbeliseks muutev ja vaimsustav tegevus.

⁴ Lihtne usupalve annab tunnistust inimkogemuse vägevast arengust, mille käigus iidset vestlused algelise usundi *alter ego* kui väljamõeldud sümboliga on ülenenud osaduseni Lõpmatu vaimuga ja *bona fide* teadlikkuseni kogu aruka loodu igavese Jumala ja Paradiisi-Isa reaalsusest.

⁵ Kõige selle kõrval, mis seostub palvetamiskogemuses üliminaga, tuleb meeles pidada ka seda, et eetiline palve on suurepärane viis ülendada oma mina ja kindlustada end oma elu parandamiseks ja kõrgeimateks saavutusteks. Palve ajendab inimese ego otsima abi kahelt poolt: ainelist abi sureliku kogemuse alateadvuse varamust ning inspiratsiooni ja juhtimist üliteadvuse piirimaist, kus aine ja vaimne — ühenduses Saladusliku Järelevaatajaga — omavahel kokku puutuvad.

⁶ Palve oli ja on igavesti kahekordne inimkogemus: psüühilise tegevusega seotud vaimne meetod. Neid kaht funktsiooni ei saa kunagi päriselt üksteisest eraldada.

⁷ Valgustatud palve peab tunnistama nii välist ja isikulist Jumalat kui ka sisemist ja mitteisikulist Jumalikust, sisimas elavat Kohandajat. Palvetades on igati sobilik püüelda arusaamani Paradiisi Kõiksest Isast, ent tõhusam ja otstarbekam oleks pöörduda tagasi läheduses asuva *alter ego* juurde, nagu tavatses teha ürgne meel, ning aduda, et idee teisest minast on saanud tühisest väljamõeldisest tõeks Jumala tegelikust kohalolekust surelikus inimeses Kohandaja näol, tänu millele võib inimene kõnelda näost näkku ehtsa jumaliku *alter ego*'ga, kes elab tema sees ja kelleks on temas kogu oma olemusega viibiv Jumal, Kõikne Isa.

4. EETILINE PALVE

¹ Palve ei saa olla eetiline, kui paluja taotleb endale isekalt eeliseid oma kaaslaste ees. Isekas ja materialistlik palve ei sobi kokku isetul ja jumalikul armastusel põhinevate eetiliste usunditega. Igasugune ebaetiline palvetamine kujutab endast tagasipöördumist pseudo-maagia algelistele tasemetele ega ole arenevate tsivilisatsioonide ja valgustatud religioonide vääriiline. Isekas palvetamine on vastuolus iga armastaval õiglusel põhineva eetika vaimuga.

² Palvet ei tohi kunagi labastada sooviga, et see asendaks tegutsemise. Igasugune eetiline palve stimuleerib tegutsemist ja juhib üha rohkem püüdlema ülimina idealistlikke sihte.

³ Olge kõigis oma palvetes *õiglane*; ärge lootke, et Jumal ilmutab erapoolikust ning hakkab teid rohkem armastama kui oma teisi lapsi, teie sõpru, naabreid või isegi vaenlasi. Loodususundites ja arengulistes religioonides pole palve algselt eetiline, nagu on hilisemates ilmutuslikes religioonides. Nii individuaalne kui ka kollektiivne palve võib olla kas egoistlik või altruistlik. See tähendab, et palve võib olla enesekeskne või teistele suunatud. Kui palvega ei taotleta midagi ei palvetajale ega tema kaaslastele, siis kaldub see hingehoiak tõelise palveldamise poole. Egoistlikud palved hõlmavad pihitumist ja palumist ning seisnevad sageli aineliste hüvede taotlemises. Mõnevõrra eetilise on palve, milles palutakse andestust või tarkust parema enesekontrolli saavutamiseks.

⁴ Isetu palve annab jõudu ja lohutust, kuid materialistlik palvetamine toob paratamatult pettumusi ja hajutab illusioone, sest uusimad teaduslikud avastused näitavad, et inimene elab korrastatud füüsilises universumis. Nii üksikisiku kui ka rassi lapsepõlvele on iseloomulikud algelised, isekad ja materialistlikud palved. Ja teatud määral on need palved tõhusad, sest ajendavad paratamatult tegema pingutusi ja ponnistusi, mis aitavad neile vastust saada. Tõelisest usust kantud palve parandab alati elujärge, isegi kui seda pöördumist ei saa vaimseks tunnistada. Ent vaimselt arenenud inimene peab olema väga ettevaatlik, kui ta püüab algelist või ebaküpset meelt võõrutada niisugustest palvetest.

⁵ ¶ Pidage meeles, et kuigi palve Jumalat ei muuda, kutsub see sageli esile suuri ja kestvaid muutusi inimeses, kes usus ja kindlas lootuses palvetab. Palve on aidanud arenguliste rasside meestel ja naistel saavutada meelerahu, rõõmsat meelt, rahu, julgust, enesevalitsust ja õiglast meelt.

5. PALVE VASTUKAJAD ÜHISKONNAS

¹ Esivanemate kultuse ajal viib palve esivanemate ideaalide viljelemisele. Ent palve kui Jumaluse palveldamise vahend, mis ületab kõiki samalaadseid toiminguid, viib jumalike ideaalide viljelemisele. Sedamööda, kuidas palves sisalduv *alter ego* saab ülimuslikuks ja jumalikuks, ülenduvad ka inimese ideaalid puhtinimlikult tasemelt taevalike ja jumalike tasemeteni ning niisuguse palvetamise tulemusena paraneb inimese iseloom ja tema isiksus saab sügavalt ühtseks.

² Palve ei pea siiski alati isiklik olema. Rühmas või koos kogudusega palvetamine on väga tõhus tugeva ühiskonnastava vastukaja tõttu. Kui rühm palvetab ühiselt kõlbelise täiustumise ja vaimse ülenemise eest, mõjuvad need palved kõigile selle rühma liikmetele; kõik saavad tänu palvuses osalemisele paremaks. Niisugune palvele pühendumine võib aidata ka tervet linnu või kogu rahvast. Pihitumine, kahetsus ja palvus on ajendanud üksikisikuid, linnu, rahvaid ja terveid rasse tegema võimsaid jõupingutusi reformide läbiviimiseks ja vaprateks tegudeks.

³ ¶ Kui soovite tõepoolest vabaneda harjumusest mõnda sõpra arvustada, on kiireim ja kindlaim viis võtta endale harjumuseks iga päev selle inimese eest palvetada. Ent niisuguste palvete vastukajad ühiskonnas sõltuvad suures osas kahest tingimusest:

⁴ 1. inimene, kelle eest palvetatakse, peab teadma, et tema eest palvetatakse;

⁵ 2. palvetaja peaks looma isikuga, kelle eest ta palvetab, lähedase inimliku suhte.

⁶ ¶ Palve on meetod, mille kaudu iga religioon varem või hiljem muutub korralduslikuks. Ja aja jooksul seondub palve arvukate teiseste inimese ja Jumala vahelülidega, mille hulgas on nii kasulikke kui ka kahtlemata kahjulikke ilminguid, näiteks preestrid, pühad raamatud, palveldamisrituaalid ja tseremooniad.

⁷ Ent vaimselt valgustunud meel peaks olema kannatlik ja salliv nendega, kellele on antud vähem vaimuandeid ja kes vajavad oma nõrga vaimse taibu koondamiseks sümboolikat. Tugevad ei tohiks nõrku põlastada. Need, kes tunnetavad Jumalat ilma sümboolikata, ei tohiks keelata sümboli palves teenimist neile, kellel on raske ilma vormilisuse ja rituaalita Jumalust palvedada ning tõde, ilu ja headust austada. Enamik surelikke näeb palvuslikus jumalateenimises oma pühendumuse objekti-eesmärgi sümbolit.

6. PALVE ULATUS

¹ Kui palve ei ole ühenduses isiklike vaimujõududega ja maailma aineliste juhendajate tahte ja tegudega, ei saa see inimese füüsilisele keskkonnale otsest mõju avaldada. Ehkki palve ulatus on väga kindlapiiriline, ei kehti need kitsendused samavõrd palvetajate *usu* kohta.

² Palve ei ole vahend tõeliste ja orgaaniliste haiguste ravimiseks, kuid on aidanud väga palju kaasa hea tervise saavutamisele ja arvukate tundeelu-, vaimu- ja närvi-vaevuste ravimisele. Ning ka tegeliku, bakterite tekitatud haiguse puhul on palve aidanud sageli teisi ravi viise tõhustada. Palve on teinud paljudest kergesti ärritujatest ja kaeblejatest kannatlikkuse etalonid, kes on eeskujuks paljudele teistele kannatavatele inimestele.

³ Ükskõik kui raske ka pole ühitada teaduslikke kahtlusi palve tõhususes alalise tungiga jumalikest allikatest abi ja õpetust leida, ärge kunagi unustage, et siiras usust kantud palve on vägev jõud isikliku õnne, enesekontrolli, harmoonilise ühiskonna, kõlbluse arengu ja vaimuvara saavutamiseks.

⁴ Puhtnimliku tegevusena, dialoogina oma *alter ego*ga kujutab palve endast kõige tõhusamat viisi nende inimloomuse jõuvarude mobiliseerimiseks, mis on tallel inimmeele alateadlikus osas. Lisaks oma religioossetele kaastähendustele ja vaimsele tähtsusele on palve ka mõttekas psühholoogiline tegevus. Inimkogemused näitavad, et enamik inimesi, kes on piisavalt raskes olukorras, palvetab mingil viisil mõne abiallika poole.

⁵ ✞ Ärge olge nii laisad, et palute Jumalal oma probleemid lahendada, kuid ärge kunagi kõhelge palumast temalt tarkust ja vaimujõudu, mis teid juhiks ja toetaks, kui te ise otsustavalt ja julgelt oma pakilisi probleeme lahendama asute.

⁶ ✞ Palve on olnud religioosse tsivilisatsiooni arengus ja säilimises asendamatu ja tal on ka praegu suur panus ühiskonna edasises täiustamises ja vaimsustamises, kui palvetajad palvetavad teaduslike faktide, filosoofilise tarkuse, intellektuaalse siiruse ja vaimse usu valguses. Palvetage nii, nagu Jeesus oma jüngritele õpetas — ausalt, isetult, õiglaselt ja kahtlusteta.

⁷ Palve mõju palvetaja isiklikele vaimsetele kogemustele ei sõltu mingil määral palveldaja intellektuaalsest taipamisest, filosoofilisest meeleteravusest, sotsiaalsest või kultuuritasemest või muudest surelikest saavutustest. Usust kantud palvega kaasnevad psüühilised ja vaimsed seigad on otsesed, isiklikud ja kogemuslikud. Pole teist viisi, kuidas iga inimene võiks vaatamata kõigile muudele surelikele saavutustele nii tõhusalt ja otseselt läheneda selle maailma lävele, kus ta saab suhelda oma Loojaga, kus loodud-olend astub kontakti Looja reaalsusega, oma sisimas elava Mõttekohandajaga.

7. MÜSTIKA, EKSTAAS JA INSPIRATSIOON

¹ Müstika on igati kiiduväärt vahend, arendamaks teadlikkust Jumala kohalolekust, ent kui selle harrastamine viib sotsiaalsesse isolatsiooni ja kulmineerub usufanatismis, on see laiduväärt. Liigagi sageli on see, mida ülespiitsutatud müstik peab jumalikuks inspiratsiooniks, kerkinud tema enda meele sügavusest. Pühendunud meditatsioon soodustab küll tihti sureliku meele kontakti sisimas elava Kohandajaga, kuid sagedamini aitab sellele kaasa teiste olendite omakasupüüdmatu, kogu südamest tulev ja armastav teenimine.

² Mõõdunud ajastute suured usuõpetajad ja prohvetid ei olnud äärmuslikud müstikud. Nad olid Jumalat tundvad mehed ja naised, kes teenisid Loojat kõige paremini isetult surelike ligimeste eest hoolt kandes. Jeesus viis sageli oma apostlid veidikeseks teistest eemale mõtisklema ja palvetama, kuid enamasti olid nad rahva seas ja teenisid inimesi. Inimese hing vajab nii vaimset kogemust kui ka vaimset kosutust.

³ Religioosne ekstaas on lubatav, kui see tuleneb tervetest allikatest, aga sagedamini on see puhtemotsionaalsetest mõjudest võrsunud kogemus, mitte sügavalt vaimne ilming. Usklikud ei tohiks pidada iga eredat psüühilist eelaimust ja intensiivset emotsionaalset kogemust jumalikuks ilmutuseks või vaimseks sõnumiks. Ehtsat vaimset ekstaasi seostatakse tavaliselt suure välise rahulikkuse ja peaaegu täiusliku emotsioonide ohjeldamisega. Ent tõeline prohvetlik nägemus on psüühikat ületav eelaimus. Niisugused kogemused ei ole hallutsinatsioonid ega transilaaadsed ekstaasid.

⁴ Inimmeel võib reageerida niinimetatud inspiratsioonile, kui on tundlik kas alateadvuse üleskerkimise või üliteadvuse stimuleerimise suhtes. Mõlemal juhul näib inimesele, et teadvuse säärane avardumine on talle suuremal või vähemal määral võõras. Ohjeldamatu müstiline entusiasm ja metsik usuekstaas ei ole inspiratsiooni volikirjad, jumalikul volikirjad, milleks neid võidakse pidada.

⁵ Kõiki neid kummalisi müstilisi, ekstaatilisi ja ilmutuslikke usukogemusi saab tegelikkuses proovile panna, jälgides, kas inimene nende nähtuste mõjul:

⁶ 1. omandab parema ja terviklikuma füüsilise tervise;

⁷ 2. muutub oma intellektuaalses elus tegusamaks ja praktilisemaks;

⁸ 3. jagab oma usukogemust täielikumalt ja rõõmsamalt teistele;

⁹ 4. vaimsustab üha enam oma igapäevaelu, täites kohusetruult rutiinse sureliku eksistentsi tavalisi kohustusi;

¹⁰ 5. armastab ja hindab senisest rohkem tõe, ilu ja headust;

¹¹ 6. hoiab alal kehtivaid sotsiaalseid, kõlbelisi, eetilisi ja vaimseid väärtusi;

¹² 7. omandab parema vaimse taibu — jumalateadvuse.

¹³ ¶ Ent palve pole nende erakordsete usukogemustega päriselt seotud. Kui palve muutub ülearu ilutsevaks, kui see seisneb peaaegu täielikult kaunites ja ülevates mõtisklustes paradiislikust jumalikkusest, kaotab see suure osa oma sotsialiseerivast mõjust, kaldub müstitsismi ja viib eraklusse. Liigse omaette palvetamisega kaasneb teatav oht, mida saab vähendada ja ära hoida rühmaviisilise palvetamise ehk ühispalvustega.

8. PALVETAMINE KUI ISIKLIK KOGEMUS

¹ Palvel on ka tõeliselt spontaanne aspekt, sest ürginimene leidis end palvetamast ammu enne seda, kui tal tekkis vähegi selge arusaam Jumalast. Varane inimene tavatses palvetada kahes erinevas olukorras: suures hädas olles tekkis tal vajadus abi otsida, rõõmu tundes väljendada oma rahulolu.

² ¶ Palve ei ole välja kasvanud maagiast, kumbki tekkis teineteisest sõltumatult. Maagia oli katse kohandada Jumalust oma tingimustega, palve on püüd kohandada oma isiksust Jumaluse tahtega. Tõeline palve on ühtaegu kõlbeline ja usuline, maagia pole ei seda ega teist.

³ ¶ Palve võib kujuneda juurdunud tavaks; paljud palvetavad seepärast, et teised teevad nii. On neid, kes palvetavad, sest kardavad, et juhtub midagi kohutavat, kui nad oma palveid korrapäraselt ei loe.

⁴ Mõne inimese jaoks on palve rahulik tänuavaldus; teisele rühmaviisiline kiituse väljendus, ühispalvus; mõnikord imiteeritakse sellega kellegi teise usku, ehkki tõeline palve on loodud-olendi vaimse olemuse siiras ja usaldav suhtlus Looja kõikjal viibiva vaimuga.

⁵ Palve võib olla jumalateadvuse spontaanne väljendus või religioosete fraaside tähenduseta deklameerimine. See võib olla Jumalat tundvast hingest tulev ekstaatiline tänu või hirmust vallatud sureliku orjalik kuuletumine. Vahel on see vaimsete ihaluste pateetiline väljendus ja mõnikord lärmakas vagade fraaside karjumine. Palve võib olla rõõmus kiitus või alandlik andestuse palumine.

⁶ Palvetades võib paluda lapse kombel võimatut või küpse inimesena kõlbelist kasvu ja vaimujõudu. Võib paluda igapäevast leiba või väljendada kõigest südamest oma igatsust leida Jumal ja toimida tema tahte järgi. Tegu võib olla äärmiselt iseka palvega ning eheda ja üleva sooviga saavutada omakasupüüdmatu vendlus.

⁷ Palve võib olla vihane kättemaksuhüüd või halastav eespalve oma vaenlastele. See võib väljendada lootust muuta Jumalat või jõulist katset muuta iseennast. See võib olla eksinud patuse lõimitav palve oletatavalt karmi Kohtuniku ees või elava ja armulise taevase Isa vabanenud poja rõõmuväljendus.

⁸ ¶ Mõte Jumalaga isiklikult oma asju arutada tekitab nüüdisaegses inimeses hämmeldust. Paljud on korrapärasest palvetamisest loobunud ja teevad seda üksnes harukordadel, häda sunnil. Inimene ei tohiks karta Jumalaga kõnelda, kuid ainult vaimne laps hakkaks Jumalat veenma või arvaks, et suudab teda muuta.

⁹ ¶ Tõelisel palvetamisel on ka reaalsed tulemused. Isegi linnud suudavad tõusvates õhuvooludes lauelda vaid väljasirutatud tiibadega. Palve ülendab inimest, sest viib teda universumi tõusvate vaimuvoolude najal edasi.

¹⁰ Tõeline palve toob vaimset kasvu, muudab hoiakuid ja annab rahulduse, mida pakub osadus jumalikkusega. See on jumalateadvuse spontaanne pahvak.

¹¹ Jumal vastab inimese palvele, ilmutades talle rohkem tõde ning suurendades tema võimet hinnata ilu ja mõista headust. Palve on subjektiivne tegevus, kuid saavutab sideme vägevate objektiivsete reaalsustega inimkogemuse vaimsetel tasemetel; see on inimese tähendusriikas sirutumine üleilmlike väärtuste poole. See on kõige võimsam vaimse kasvu stiimul.

¹² Sõnad ei ole palves olulised: need on vaid intellektuaalne kanal, milles vaimse palve jõgi juhtumisi voolab. Palve sõnaline väärtus on endamisi palvetamisel üksnes autosugestiivne, ühispalvuses sotsiosugestiivne. Jumal vastab hinge hoiakule, mitte sõnadele.

¹³ Palve ei ole konfliktidest pääsemise meetod, vaid pigem konfliktides toimiv arengustiimul. Paluge ainult väärtusi, mitte asju; arengut, mitte rahuldust.

9. TULEMUSLIKU PALVE TINGIMUSED

¹ Et teie palved oleksid tulemuslikud, peaksite arvestama järgmisi reegleid:

² 1. palve on tõhus, kui te vaatate kõikehõlma-va reaalsuse probleemidele siiralt ja julgelt vastu. Teil peab olema kosmilist visadust;

³ ¶ 2. te peate tõesti olema ammandanud inimlikud võimalused olukorda parandada. Te peate olema usin olnud;

⁴ ¶ 3. te peate loovutama oma meelega iga soovi ja hinge iga ihaluse vaimse kasvu muundavasse embusse. Peate olema kogenud tähenduste täiustumist ja väärtushinnangute ülenemist;

⁵ ¶ 4. te peate kõigest südamest soovima täita jumalikkude tahet. Peate väljuma otsustamatuse ummikseisust;

⁶ ¶ 5. te ei tunnista üksnes Isa tahet ega soovi seda täita, vaid olete tingimusteta ja jõuliselt pühendunud Isa tahte tegelikule täitmisele;

⁷ ¶ 6. teie palve on suunatud ainuliselt jumaliku tarkusele, mis lahendab Paradiisitõusul ettetulevad puhtinimlikud probleemid — jumaliku täiuslikkuse saavutamisele;

⁸ ¶ 7. ja teil peab olema usku — elavat usku.

⁹ [Esitanud Urantia keskteeliste juht.]